

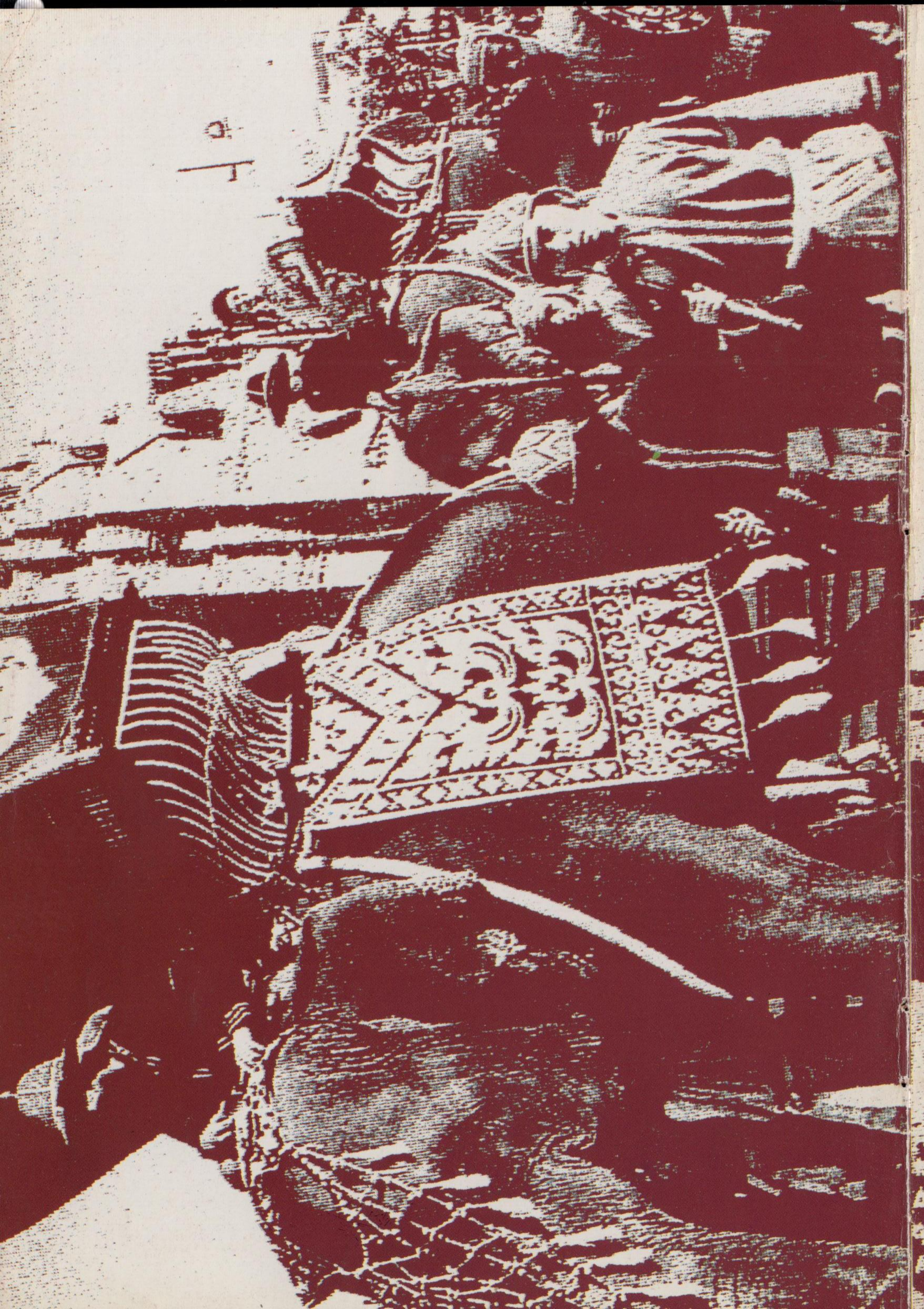
ลพบุรี

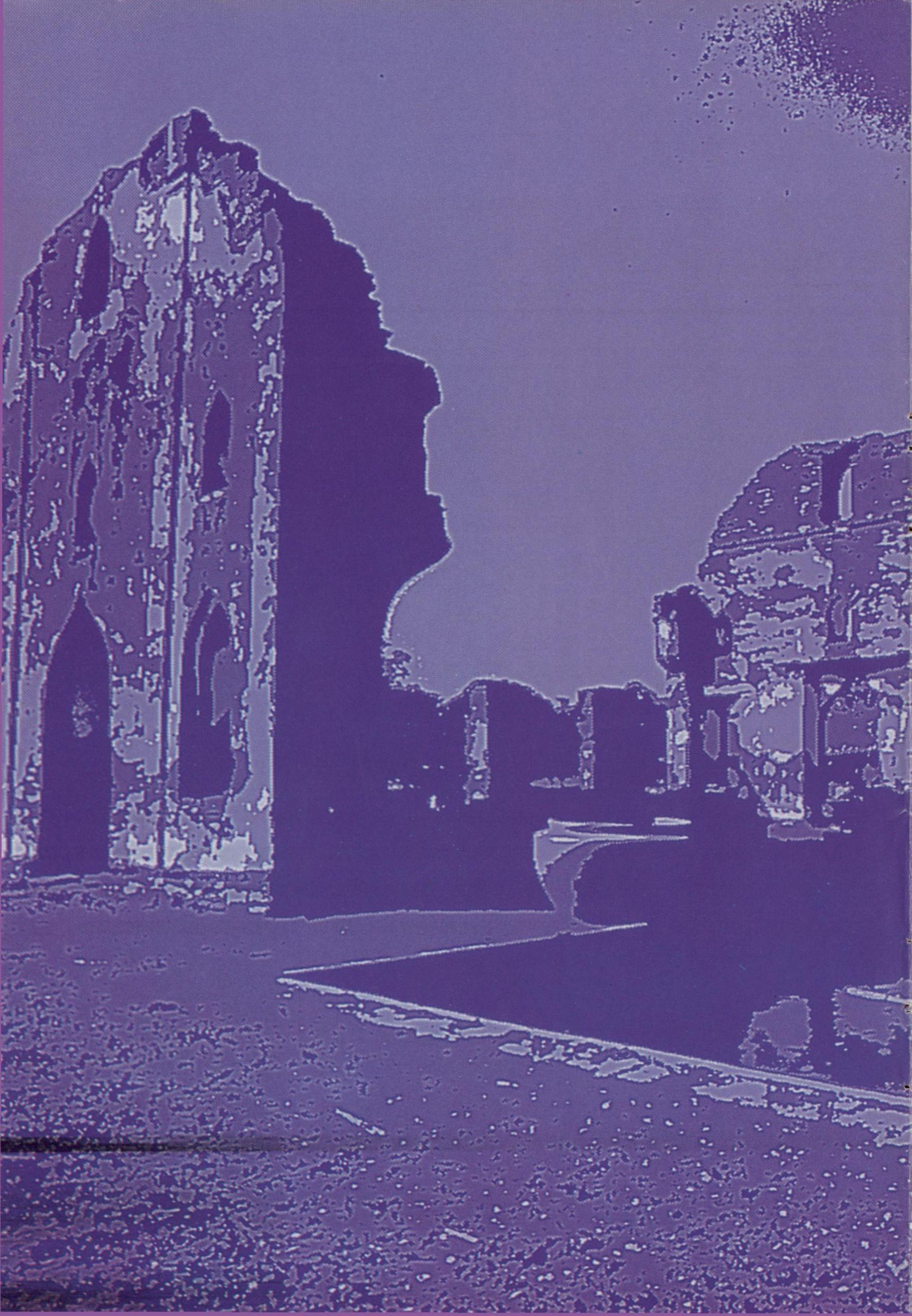
งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

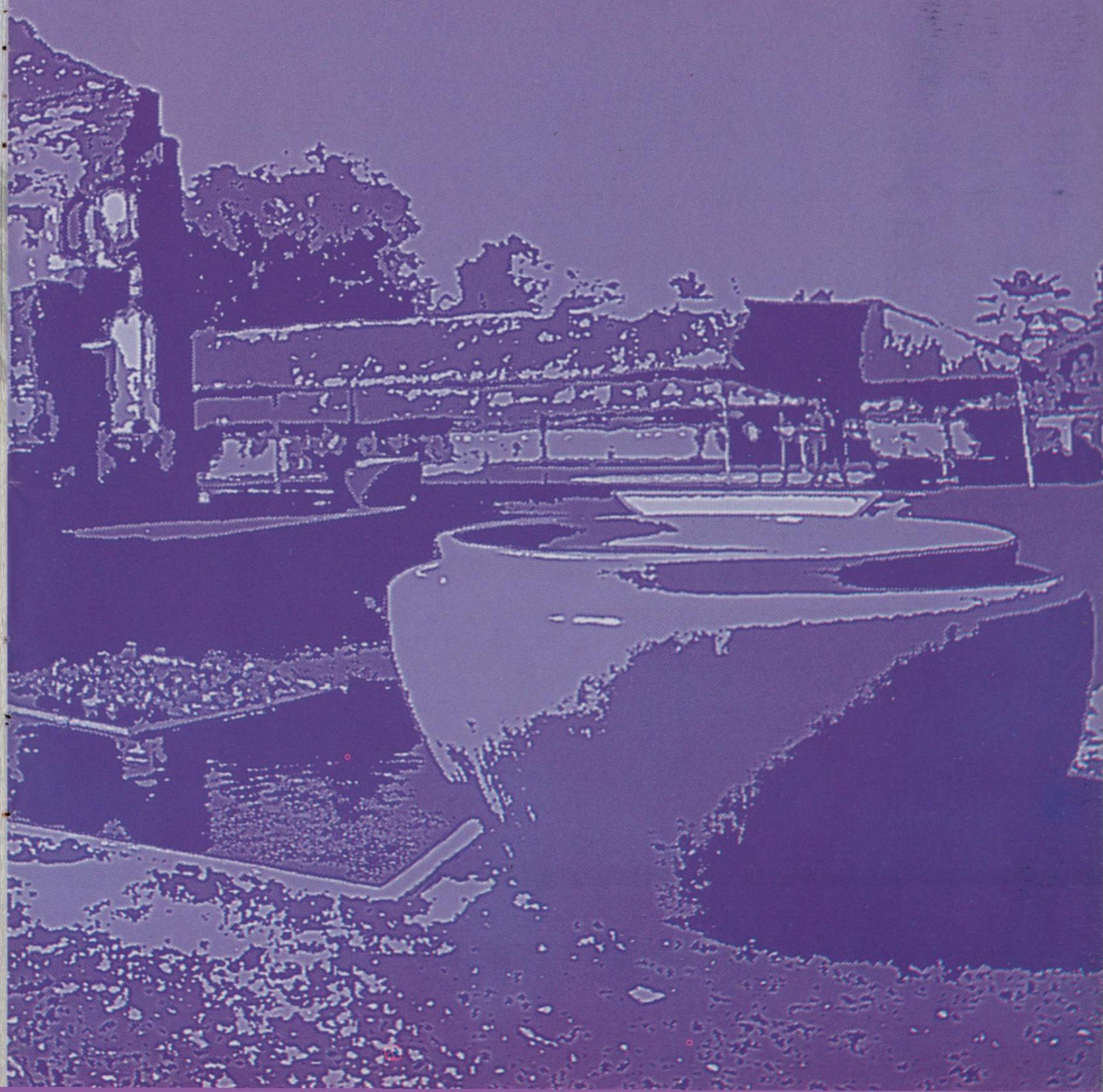
๑๖-๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

จังหวัดลพบุรี

คณะผู้จัดทำ

บรรณาธิการ/ออกแบบรูปเล่ม

อาจารย์วิบูลย์ จันทร์แย้ม

ทีมงานอาร์ตเวอร์คดอกเบี้ย

ภาพ

พ.ต.สมศักดิ์ ศรีบุญ

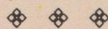
ธรชัย ศักดิ์มังกร

และภาพบางส่วนจากนักถ่ายภาพจังหวัดลพบุรี

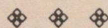
ประสานงาน

สท.สุรชาติ สวนสุข

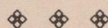
อำนวยการ

พท.บุญภาค หอมยามเย็น

ดำเนินการ

กองกิจการพลเรือนมณฑลทหารบกที่ 13

พิมพ์ที่

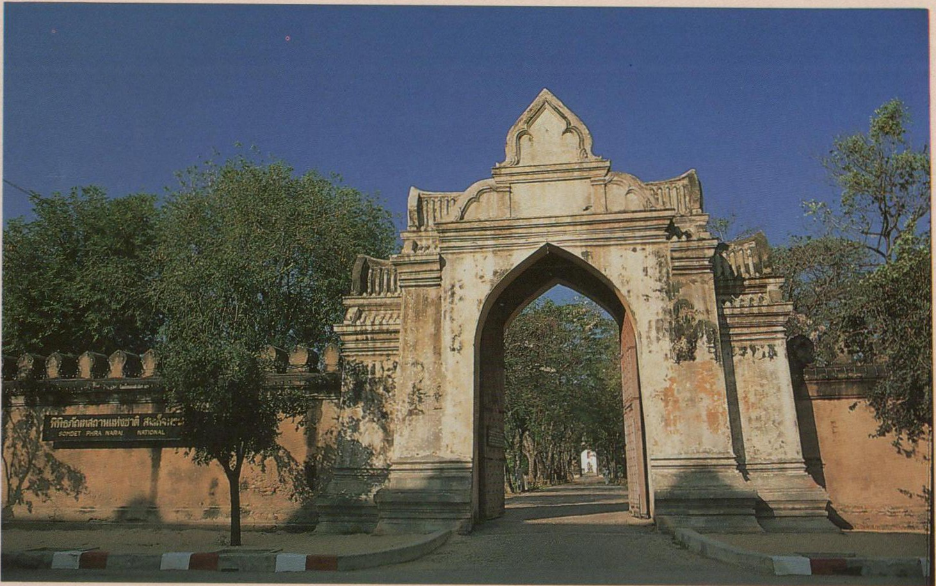
โรงพิมพ์ดอกเบี้ย

1032/205-208 ซอยร่วมศิริมิตร ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม.

โทรศัพท์ : 272 1169-72 โทรสาร : 272 1173

พระนารายณ์ราชนิเวศน์

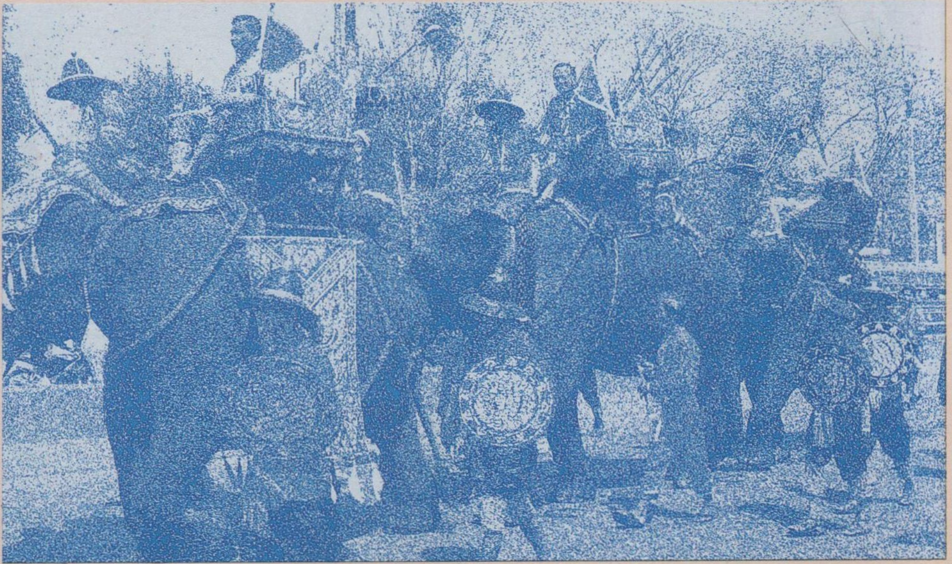
พระนารายณ์ราชนิเวศน์เป็นพระราชวังซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชพระมหากษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา ครองราชย์ระหว่าง พ.ศ. ๒๑๙๙ - ๒๒๓๑ โปรดให้สร้างขึ้น ณ เมืองลพบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๙ สาเหตุแห่งการสร้างพระราชวังที่เมืองลพบุรีเพื่อใช้เป็นที่ประทับอีกแห่งหนึ่งนอกไปจากพระราชวังที่ประทับ ณ กรุงศรีอยุธยา

มีข้อสันนิษฐานที่สำคัญคือ ใน พ.ศ. ๒๒๐๗ เกิดกรณีพิพาทระหว่างฮอลันดากับไทย ฮอลันดาได้นำเรือมาปิดปากอ่าวไทย บังคับให้ไทยทำสนธิสัญญาเสียเปรียบทางการค้าและเสียสิทธิภาพ

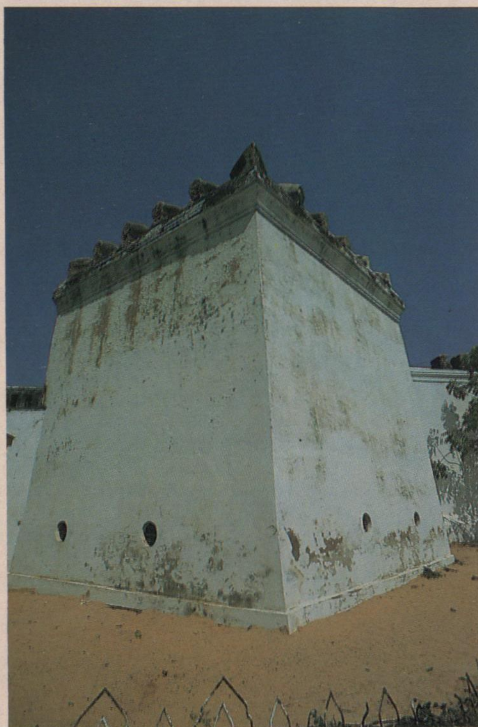
นอกอาณาเขต สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงเห็นว่ากรุงศรีอยุธยาไม่ได้ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมทางยุทธศาสตร์ คือตั้งอยู่ริมแม่น้ำใหญ่ไม่ห่างจากทะเลมากนัก มหาอำนาจอาจใช้เรือปืนบุกเข้ามาได้จนถึงเมืองหลวง จึงโปรดให้สร้างพระราชวังที่เมืองลพบุรี ใช้เมืองลพบุรีเป็นราชธานีที่สอง ทั้งนี้เพราะเมืองลพบุรีตั้งอยู่ไกลจากแม่น้ำใหญ่ อยู่บนเนินดินที่ราบลุ่มล้อมรอบ

เมื่อน้ำเหนือไหลบ่า จะท่วมทุ่งรอบตัวเมืองนานราว ๖ เดือน ในแต่ละปี จึงเป็นสิ่งกีดขวางข้าศึกผู้รุกรานได้ในตัว นอกจากนี้สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดเข้าป่าล่าสัตว์ ซึ่งทางทิศตะวันออกของเมืองลพบุรีมีป่า

ภูเขาและสัตว์ป่าชุกชุม อีกทั้งยังรู้สึกห่างไกลจากการประทุษร้ายพระองค์ด้วยเหตุผลเงื่อนงำทางการเมืองภายในประเทศ ด้วยความเพียบพร้อมของเมืองลพบุรีดังกล่าว คงเป็นที่ถูกพระอัธยาศัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจึงโปรดให้สร้างพระราชวังอย่างใหญ่โตงดงาม บริเวณรอบตัวเมืองก็โปรดให้วิศวกรชาวต่างประเทศสร้างป้อมปืนสำหรับป้องกันศัตรูเข้าโจมตีตัวเมืองในทิศต่าง ๆ

สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดประทับ ณ เมืองลพบุรี นานเกือบตลอดปี เฉพาะเพียงฤดูฝนเท่านั้นจึงเสด็จไปประทับอยู่ ณ กรุงศรีอยุธยา

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๒ ไร่ ผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านหน้าพระราชวังหันเข้าหาตัวเมือง ด้านหลังติดแม่น้ำลพบุรี กำแพงพระราชวังก่อด้วยอิฐถือปูน มีใบเสมาเรียงรายบนสันกำแพงตลอด ตรงกึ่งกลางกำแพงมีป้อมปืนอยู่ ๗ ป้อม ตรงฐานของป้อมปืนแต่ละป้อมเจาะเป็นช่องกลมเพื่อเสียบปืนใหญ่

พระราชวังแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ เขตพระราชฐานนั้นนอก เขตพระราชฐานชั้นกลาง และเขตพระราชฐานชั้นใน

เขตพระราชฐานชั้นนอก ประกอบด้วยอาคารที่สำคัญ ดังนี้

ถังเก็บน้ำประปา เป็นที่กักเก็บน้ำ ตรงพื้นจะมีท่อดินเผาฝังอยู่เป็นจำนวนมากเพื่อจ่ายน้ำไปทั่วเขตพระราชฐาน น้ำที่นำมาเก็บกักไว้ในอ่างน้ำนี้เป็นน้ำที่ไหลมาตามท่อดินเผาจากอ่างซับเหล็ก

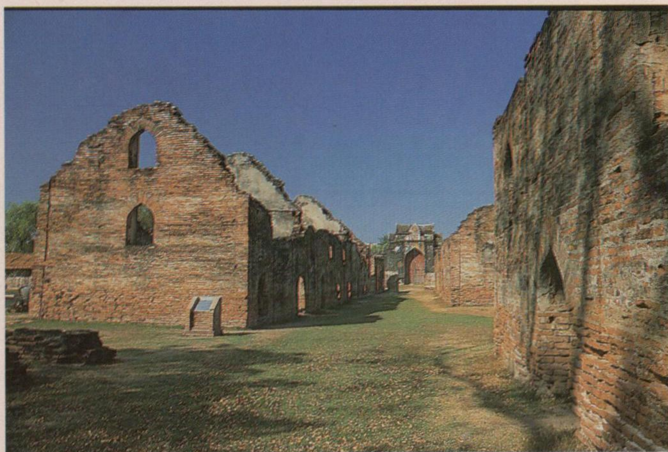

ตึกเลี้ยงรับแขกเมือง ตั้งอยู่กลางอุทธยาน รอบตึกมีสระน้ำล้อมรอบสามด้าน ในสระน้ำเดิมมีน้ำพุพุ่ง ๒๐ จุด สมเด็จพระนารายณ์มหาราชพระราชทานอาหารเพื่อเลี้ยงต้อนรับแขกเมือง ณ อาคารหลังนี้

ตึกพระเจ้าเหา เป็นหอพระประจำพระราชวัง ชื่อพระเจ้าเหาคงเป็นชื่อพระพุทธรูปสำคัญที่ประดิษฐานบนฐานชุกชี รอบตึกมีกำแพงแก้วเตี้ย กั้นอาณาเขตให้เป็นสัดส่วน ในปลายรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระเพทราชาได้ใช้ตึกนี้เป็นที่ว่าราชการยึดอำนาจ

ตึกสิบสองท้องพระคลัง เป็นหมู่ตึกที่ตั้งอยู่ระหว่างอ่างเก็บน้ำและตึกเลี้ยงรับแขกเมือง เป็นอาคารที่สร้างขึ้นอย่างมีระเบียบ ก่อด้วยอิฐเป็นสองแถวยาวเรียงชิดติดกันมีถนนผ่านกลางรวมทั้งหมด ๑๒ หลัง เข้าใจว่าเป็นคลังเพื่อเก็บสินค้าหรือเก็บของใช้ในราชการ

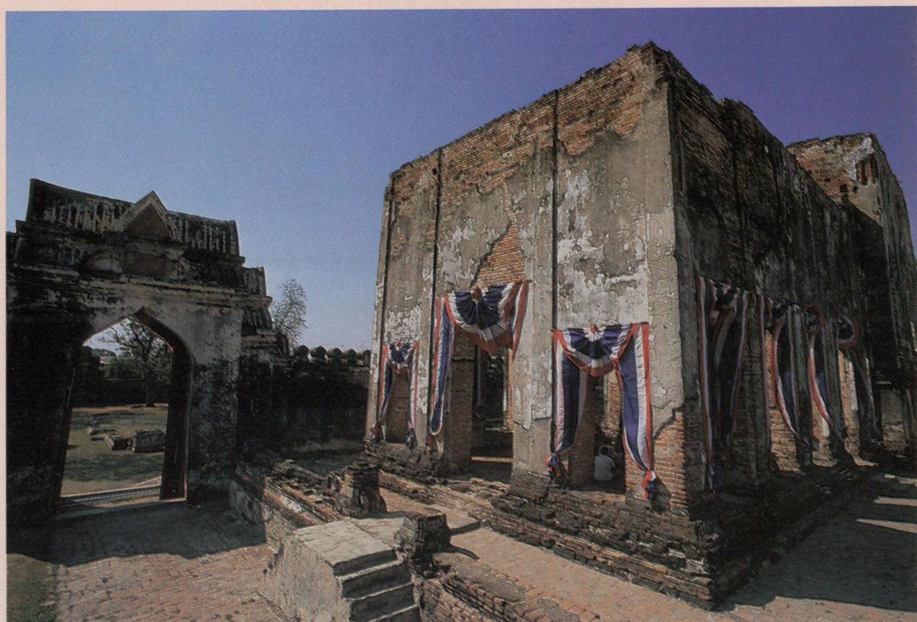

โรงช้างหลวง ตั้งเรียงรายเป็นแถวชิดริมกำแพงเขตพระราชฐานชั้นนอกด้านในสุด โรงช้างส่วนใหญ่หักพังเหลือแต่ฐานปรากฏให้เห็นประมาณ ๑๐ โรง ช้างซึ่งยืนในเขตพระราชวังคงเป็นช้างหลวงหรือช้างสำคัญ สำหรับใช้เป็นพาหนะของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช หรือเจ้านายและขุนนางสำคัญ

เขตพระราชฐานชั้นกลาง มี พระที่นั่งที่สร้างขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จำนวน ๒ องค์

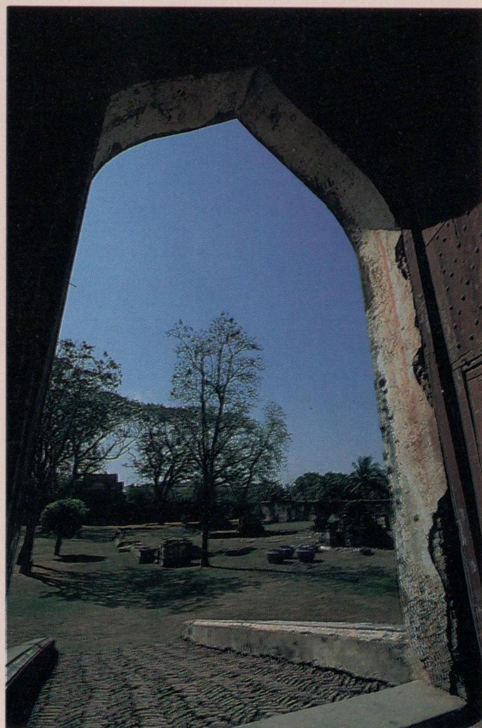

พระที่นั่งจันทรพิศาล เป็นหอประชุมองคมนตรี สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงใช้เป็นสถานที่ออกว่าราชการแผ่นดิน หลังรัชสมัยของพระองค์ พระที่นั่งจันทรพิศาลถูกทอดทิ้งจนชำรุดปรักหักพัง และได้รับการบูรณะซ่อมแซมให้สมบูรณ์ดังที่เห็นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญมหาปราสาท เป็นพระที่นั่งท้องพระโรง มียอดแหลมทรงมณฑป ตรงกลางท้องพระโรงมีสีหบัญชร เป็นที่เสด็จออกเมื่อมีปฏิสันถารกับผู้เข้าเฝ้า ฝาผนังประดับด้วยกระจกเงาซึ่งนำมาจากประเทศฝรั่งเศส ประตูและหน้าต่างท้องพระโรงซึ่งอยู่ทางด้านหน้าทำเป็นรูปโค้งแหลม ส่วนตัวมณฑปซึ่งอยู่ด้านหลัง ทำประตูหน้าต่างเป็นซุ้มประตูแบบไทย คือซุ้มเรือนแก้วฐานสิงห์

เขตพระราชฐานชั้นใน เขตพระราชฐานชั้นนี้มีพระที่นั่งอยู่เพียงองค์เดียว คือ พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ เป็นที่ประทับส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช บันทึกของชาวฝรั่งเศสกล่าวว่า พระที่นั่งองค์นี้ตั้งอยู่ในอุทธยานที่ร่มรื่น ทรงปลูกพรรณไม้ต่าง ๆด้วยพระองค์เอง หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีเหลือง สมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จสวรรคตที่พระที่นั่งองค์นี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๒๓๑

ภายหลังเมื่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชสวรรคตแล้ว พระราชวังแห่งนี้ได้ถูกทิ้งร้างเนื่องจากพระเพทราชา พระมหากษัตริย์ที่ขึ้นครองราชย์ต่อมาไม่โปรดประทับที่เมืองลพบุรี เวลาล่วงมาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ทรงโปรดให้บูรณะพระราชวังเดิมของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๙ และทรงพระราชทานชื่อพระราชวังแห่งนี้ว่า "พระนารายณ์ราชนิเวศน์" และมีสิ่งก่อสร้างใหม่เกิดขึ้นเพิ่มเติมในพระราชวังดังนี้

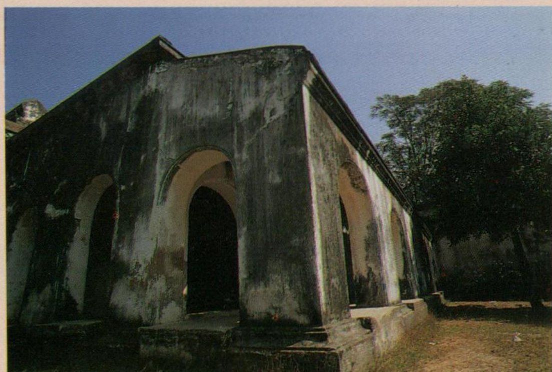

หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎ
เป็นลักษณะคล้ายหมู่พระมณเฑียร คือมีพื้นที่ใช้สอยประโยชน์ทุกอย่างอยู่ภายใน คือห้องบรรทม ท้องพระโรง ห้องเสวยพระกระยาหาร ห้องทรงพระอักษร ห้องเก็บอาวุธ แบบของสถาปัตยกรรมของพระที่นั่งองค์นี้เป็นแบบตะวันตก หลังคามุงกระเบื้องกาบูแบบจีน

ตึกพระประเทียบ มีทั้งหมด ๘ หลัง เรียงเป็นสองแถว หลังหมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎในเขตพระราชฐานชั้นในของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้เป็นที่พักของข้าราชการฝ่ายในที่ตามเสด็จ

ทิมดาบ หรือที่พักของทหารรักษาการณ์ ตั้งอยู่สองฟากทางเข้าสู่หมู่พระที่นั่งต่างๆ

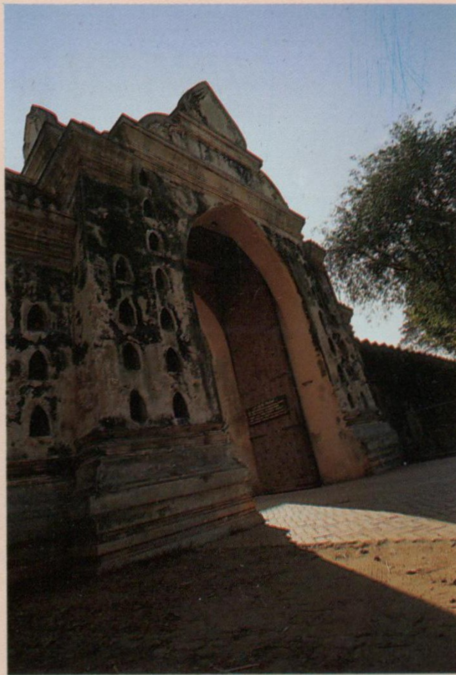
เมื่อสิ้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลต่อมาคือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดให้ใช้หมู่พระที่นั่งพิมานมงกุฎเป็นที่ประทับหลายครั้งในเวลาที่เสด็จประพาสเมืองลพบุรี และต่อมาพระที่นั่งในพระนารายณ์ราชนิเวศน์ได้ใช้เป็นที่ทำการของรัฐบาล คือศาลากลางจังหวัดลพบุรี และได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำจังหวัดลพบุรี ในที่สุด

คำขวัญจังหวัดลพบุรี

วังนารายณ์คู่บ้าน
ศาลพระกาฬคู่เมือง
ปรางค์สามยอดลือเลื่อง
เมืองแห่งดินสอพอง
แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์

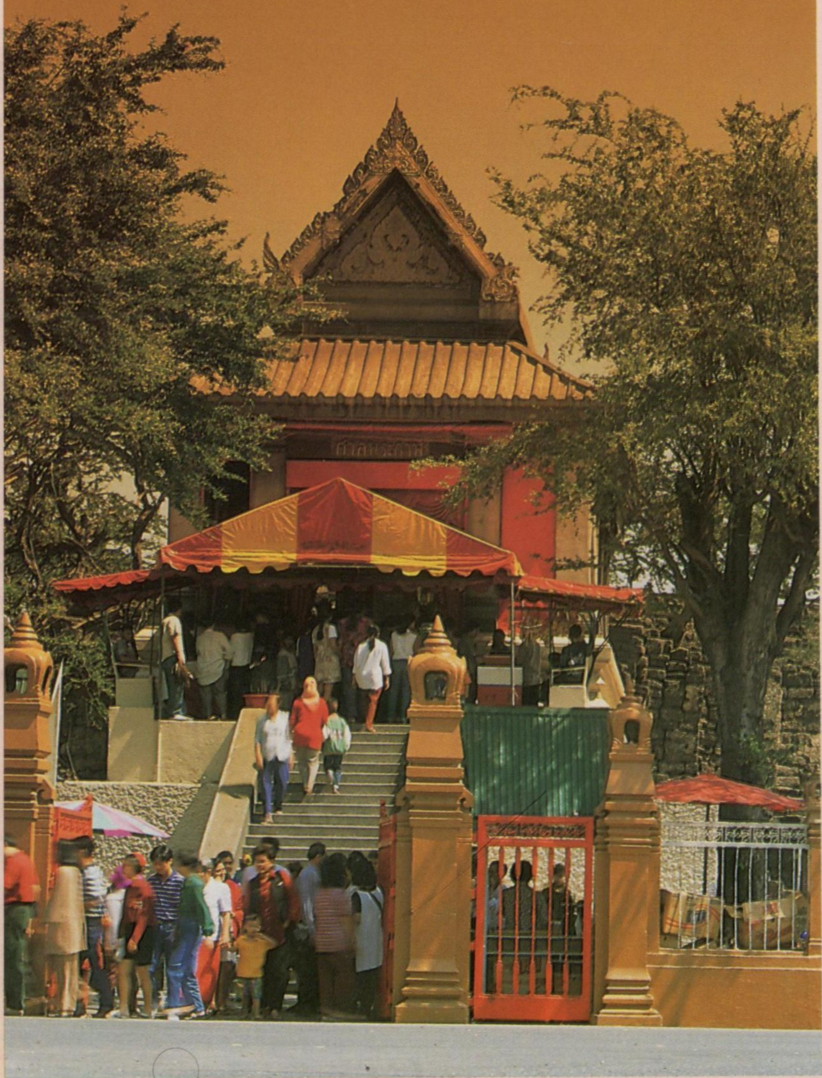

วังนารายณ์คู่บ้าน

พระนารายณ์ราชนิเวศน์ เป็นพระราชวังที่สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นพระราชวังที่มีการออกแบบการก่อสร้างที่สวยงามและทันสมัยที่สุดในยุคนั้นและยังปรากฏร่องรอยของความงดงาม ยิ่งใหญ่ อลังการ แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้บันทึกของชาวฝรั่งเศส บันทึกไว้ว่า

"...สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเอาพระทัยใส่สร้างพระราชวัง ณ เมืองลพบุรี ให้สวยงามเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เขตพระราชฐานสะอาดสะอ้านและได้รับการทำนุบำรุงเป็นอย่างดี นอกจากที่กรุงศรีอยุธยาแล้วไม่มีที่ใดงดงามเท่าที่นี่..." วังนารายณ์เป็นสถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ มีเรื่องราวที่น่าสนใจบันทึกไว้ในพงศาวดาร และจดหมายเหตุต่างๆมากมาย

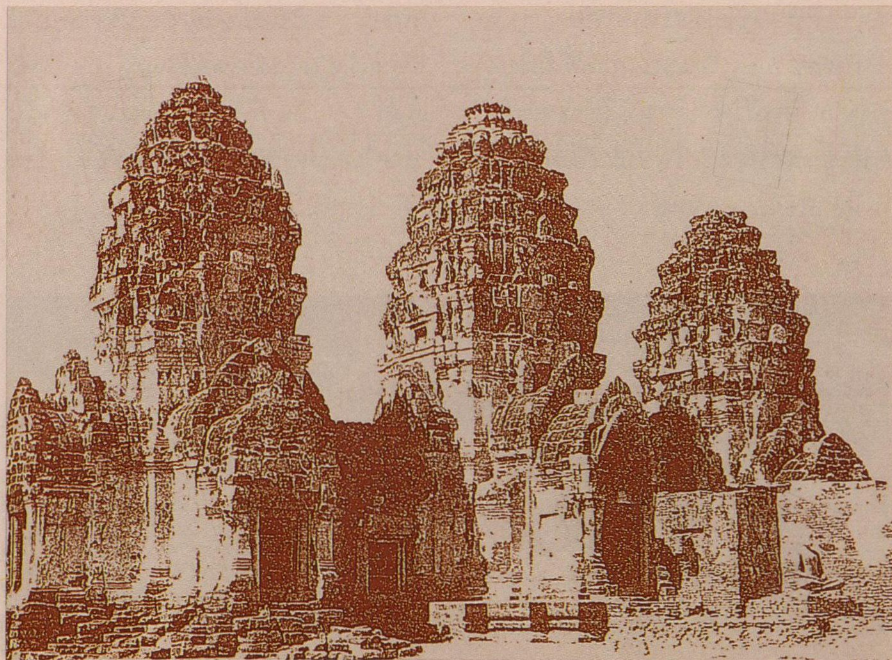
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดประทับที่วังนารายณ์ ปีละประมาณ ๘-๙ เดือน แม้กระทั่งวาระสุดท้าย พระองค์เสด็จสวรรคตที่วังนารายณ์แห่งนี้ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๒๓๑ "วังนารายณ์" จึงเป็นมรดกที่มีคุณค่าอย่างยิ่งและอยู่คู่บ้านคู่เมืองลพบุรีมาช้านานมากกว่า ๓๐๐ ปีแล้ว

ศาลพระกาฬคู่เมือง

ศาลพระกาฬเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองลพบุรี ชาวลพบุรีให้ความเคารพศรัทธาสถานทีแห่งนี้มาช้านาน ด้วยมีความเชื่อว่าเจ้าพ่อพระกาฬ สามารถช่วยดลบันดาลสิ่งเดือดร้อนต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป และปกป้องคุ้มครองให้พวกเขาอยู่เย็นเป็นสุข

ศาลพระกาฬเป็นเทวสถานเก่าครั้งขอมครองเมืองลพบุรี สร้างด้วยศิลาแลงเรียงซ้อนกันเป็นฐานสูง เดิมเรียกว่าศาลสูง ต่อมาได้สร้างวิหารขึ้นใหม่ ภายในวิหารประดิษฐานรูปพระนารายณ์ยืนทำด้วยศิลา ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า"เจ้าพ่อพระกาฬ" ในอดีตบริเวณศาลพระกาฬร่มรื่นไปด้วยต้นกร่างขนาดใหญ่ที่ขึ้นอยู่มากมาย และมีลิงฝูงใหญ่มาอาศัยอยู่ ณ ที่นี้ ปัจจุบันศิษย์เจ้าพ่อพระกาฬเหล่านี้ เป็นลิงฝูงเดียวในประเทศไทยที่มีชีวิตอยู่ร่วมกับผู้คนในเมืองลพบุรี และเป็นลิงที่มีชื่อเสียงโด่งดังมากที่สุดในประเทศไทย

ปรางค์สามยอดลือเลื่อง

พระปรางค์สามยอดเป็นโบราณสถานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของเมืองลพบุรี นักโบราณคดีกำหนดว่าคงมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ หรืออยู่คู่เมืองลพบุรีมาไม่น้อยกว่า ๗๐๐ ปีแล้ว เป็นศิลปะเขมรแบบบายน สร้างด้วยศิลาแลง หินทราย และตกแต่งลวดลายปูนปั้นอย่างสวยงาม

ชื่อเสียงของพระปรางค์สามยอดเป็นที่เลื่องลือมาช้านาน เพราะปรากฏในหนังสือ เอกสารต่างๆ มากมาย ทั้งในด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี สถาปัตยกรรม และการท่องเที่ยว พระปรางค์สามยอดเป็นโบราณสถานที่นักท่องเที่ยวถ่ายรูปมากที่สุดแห่งหนึ่ง ได้รับการจัดพิมพ์เป็นภาพโปสการ์ดเผยแพร่มานับจำนวนไม่ถ้วน แม้กระทั่งปัจจุบันภาพพระปรางค์สามยอด ยังคงเป็นบัตรภาพ ส.ค.ส. ที่ไม่มีวันล้าสมัยของชาวลพบุรี นอกจากนี้ภาพลายเส้นของพระปรางค์สามยอดยังปรากฏบนด้านหลังของธนบัตรใบละ ห้าร้อยบาทที่ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบันนี้

เมืองแห่งดินสอพอง

ลพบุรีเป็นเมืองที่มี "ดินสอพอง" มากที่สุด เป็นแหล่งผลิตดินสอพองที่ใหญ่ที่สุด และเป็นดินสอพองที่มีคุณภาพดีที่สุดของประเทศไทย

ดินสอพองเป็นของฝากที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในอดีตของเมืองลพบุรี การทำดินสอพอง เชื่อว่าทำกันมาช้านานหลายชั่วอายุคนแล้ว แม้ในจดหมายเหตุของลาลูแบร์ ซึ่งเคยเดินทางมาเมืองไทยสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ก็ได้กล่าวถึงดินสอพอง ซึ่งในสมัยนั้นชาวบ้านนิยมใช้ประแป้ง แต่งตัว หลังจากที่ได้อาบน้ำแล้ว ปัจจุบันดินสอพองยังทำกันมากในเขตอำเภอเมือง คือที่หมู่บ้านหินสองก้อน และบ้านท่ากะยาง

แผ่นดินทองสมเด็จพระนารายณ์

สมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงสร้างความเจริญให้กับแผ่นดินลพบุรีนับเอนกอนันต์ พระองค์ทรงสร้างเมืองลพบุรีให้เป็นราชธานีที่สองเมื่อ พ.ศ.๒๒๐๙ ทรงโปรดประทับที่เมืองลพบุรีปีละประมาณ ๘-๙ เดือน ลพบุรีจึงเปรียบเสมือนศูนย์อำนาจการปกครองในสมัยนั้น ช่วงแผ่นดินของพระองค์ได้มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านการค้าอย่างยิ่ง พระองค์ทรงมีสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศอย่างกว้างขวาง ดังปรากฏหลักฐาน รวมทั้งร่อยรอยบ้านหลวงรับราชทูตที่เมืองลพบุรี สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงโปรดการกวี ในรัชสมัยของพระองค์จึงเป็นยุคทองของวรรณคดี มีนักปราชญ์ราชบัณฑิต เขียนหนังสือสำคัญไว้หลายเล่ม อาทิ สมุทรโฆษคำฉันท์ จินดามณี ฯลฯ ในด้านศิลปกรรม สถาปัตยกรรม โปรดให้มีการสร้างพระราชวัง ป้อม ประตู กำแพงเมือง พระที่นั่งเย็น ตลอดจนวัดที่สำคัญ ได้มีการนำวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ เช่น การนำน้ำประปาจากทะเลชุบศรและห้วยซับเหล็กมาใช้ในตัวเมืองลพบุรี มีการสร้างหอดูดาวที่วัดสันเปาโล ซึ่งเป็นหอดูดาวแห่งแรกของเมืองไทย ลพบุรีจึงเป็นแผ่นดินทองในยุคสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชโดยแท้

โอภาศ ตรีปัญญา

ขบวนแห่พระราชสาส์น

เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๒๒๘ ได้มีพระราชพิธีอัญเชิญพระราชสาส์นอันยิ่งใหญ่ จากพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งประเทศฝรั่งเศส นำขึ้นทูลเกล้าถวายต่อสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงสยาม ที่พระราชวังหลวงพระนครศรีอยุธยา พระราชพิธีดังกล่าวนั้นได้ถูกบันทึกไว้ในเอกสารของชาวต่างชาติหลายราย ซึ่งบางคนอยู่ในเหตุการณ์ดังกล่าวนั้นด้วย ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

จากท่าเนียบที่พักของ เชอวาเลีย เดอ โชมอง ราชทูตฝรั่งเศส ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ชานพระนครศรีอยุธยาด้านทิศใต้ ได้มีการจัดขบวนเรือเพื่ออัญเชิญพระราชสาส์นเข้าสู่พระราชวังหลวง โดยที่องค์พระราชสาส์นได้บรรจุในหีบทองคำ จากนั้นจึงนำไปประดิษฐานในเรือบัลลังก์ซึ่งปิดทองเหลืองอร่ามทั้งลำเรือ ขบวนเรือแห่พระราชสาส์นประกอบด้วยเรือแซงแปดลำนำหน้า ตามด้วยเรือประดิษฐานพระราชสาส์น เรือราชทูตและบุคคลสำคัญ ทางซ้ายและขวาของเรือราชทูตและบุคคลสำคัญ จะมีเรือคุ้มกันขนาบ จากนั้นเป็นเรือของคณะผู้ติดตามคณะราชทูต เช่น เลขานุการทูต พนักงานประจำคณะทูต เป็นต้น

ท่านราชทูตจะแต่งกายด้วยเสื้อพื้นสีทอง คณะบาทหลวงที่มาด้วยจะแต่งกายชุดนักบวชเต็มยศ คณะผู้ติดตามอื่นๆจะแต่งกายตามสังกัดฐานะ หรือยศของตน และปิดท้ายด้วยขบวนเรือแห่นานาชาติที่ทางสยามจัดมาเป็นเกียรติแก่คณะทูต

เรือบัลลังก์ที่ใช้ในราชพิธีนั้น จะปิดทองเหลืองอร่ามทุกลำ มีบัลลังก์แกะสลักด้วยฝีมืออันวิจิตรร งดงาม เรือแต่ละลำมีฝีพายกราบละหกสิบคน ฝีพายแต่ละคนถือพายเล่มเล็กปิดทอง ซึ่งในเวลาพายจะชูพายให้สูงขึ้นและจ้วงลงในน้ำด้วยจังหวะอันพร้อมเพรียงกัน ยามต้องแสงตะวันสีทองของพายจะสะท้อนงามจับตายิ่งนัก และเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะทูตจะมีการยิงสลุตจากป้อมริมฝั่งแม่น้ำเป็นระยะ

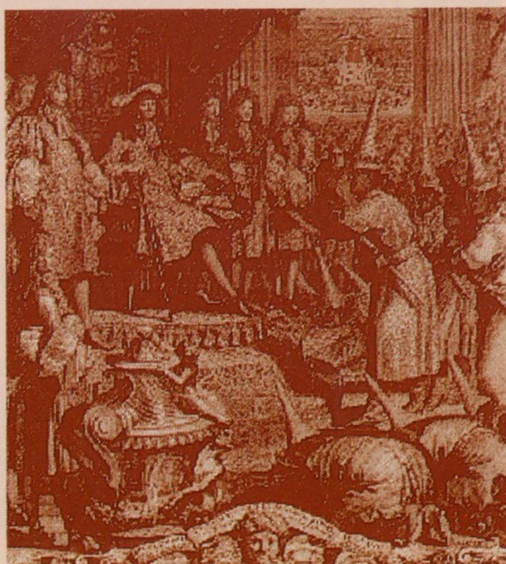
และเมื่อเหยียบย่างขึ้นบก ราชทูตจากฝรั่งเศสจะเชิญพระราชสาส์นไปประดิษฐานบนราชรถชัย ซึ่งมีความวิจิตรตระการตาไม่น้อยกว่าเรือที่อัญเชิญพระราชสาส์นมา ราชทูตและบุคคลสำคัญในคณะทูตจะขึ้นเสลี่ยงเปิดหลังคาปิดทอง มีพนักงานหามถึง ๑๐ คน มีขุนนางไทยนั่งเสลี่ยงขนาบข้าง คณะผู้ติดตามราชทูตจะขี่ม้าและเดินเท้า ตามศักดิ์และฐานะของตน ระหว่างทางจะมีกองทหารรายล้อมสองข้างทางเป็นแถว สวมหมวกโลหะ และถือโล่ปิดทอง บ้างก็ถือดาบถือหอก และจะพบขบวนช้างแต่งเครื่องรบพร้อมสรรพ จะมีการนำช้างเผือกออกมาอวด เพื่อแสดงให้เห็นพระเดชะพระบารมีของพระมหากษัตริย์ ตามโลกทัศน์ของชาวไทย ขบวนแห่พระราชสาส์นจะหยุดอยู่ที่ทวารพระราชฐานชั้นนอก

ราชทูตจะเชิญพระราชสาส์นลงจากราชรถชัย นำไปในพระบรมมหาราชวัง ในระหว่างทางเข้าไปในพระราชฐานชั้นในจะมีกองทหารจำนวนหนึ่งพันคน สวมหมวกโลหะและถือโล่ปิดทอง นั่งทับส้นและปืนคาบศิลาตรงหน้าปักปลายกระบอกลงดิน ต่อด้วยกองทหารม้ารวมสามร้อยคน ยืนสองข้างฝั่งก่อนเข้าสู่พระราชฐานเพื่อถวายพระราชสาส์น

เหตุผลที่ลึกไปกว่าการจัดขบวนแห่เพื่อเป็นเกียรติแก่คณะราชทูต คือ เหตุผลทางการเมือง การผูกมิตร เพื่อถ่วงดุลอำนาจการรักษาความเป็นเอกราชของสยาม ซึ่งแสดงให้เห็นความลุ่มลึกทางการเมืองของสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในการจัดขบวนแห่พระราชสาส์นขึ้นมา

ลำใย ศรีษะแก้ว

ดาราศาสตร์
ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ปรากฏว่าได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ทั้งใกล้และไกล เช่น จีน ญี่ปุ่น อินเดีย ปัตตาเวีย ฟิลิปปินส์ เปอร์เซีย โปรตุเกส สเปน ฝรั่งเศส อังกฤษ ฮอลันดา และวาติกัน จุดประสงค์ของกรุงสยามในการติดต่อสัมพันธ์กับชาติต่าง ๆ อย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ทางการค้าขาย รวมทั้งเพื่อการสนับสนุนความมั่นคงทางการเมืองภายในของตน (ในกรณีมีความสัมพันธ์กับฝรั่งเศส) แต่สำหรับจุดประสงค์ของชาติต่าง ๆ ที่ติดต่อกับกรุงสยามนั้นนอกเหนือจากการค้าขายแล้ว ก็เพื่อเผยแพร่คริสตศาสนาและการยึดครองดินแดนบางส่วนที่เป็นยุทธศาสตร์ทางการค้า เช่น มะริด บางกอก การเข้ามาของชาวต่างชาติหลายพวกหลายภาษา ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้นำวิทยาการสมัยใหม่หลายสาขามาสู่อาณาจักรสยาม ตั้งแต่บัดนั้น เช่น ระบบการระบายน้ำโดยอาศัยแรงกดดันน้ำ การก่อสร้างป้อมปืน การต่อเรือค้าขาย และวิชาดาราศาสตร์ โดยเฉพาะวิชาดาราศาสตร์สมัยใหม่กล่าวได้ว่าได้เริ่มขึ้นครั้งแรกในกรุงสยามที่เมืองลพบุรี และมีร่องรอยของสถานที่สำคัญทางดาราศาสตร์ดังนี้คือ

๑. พระที่นั่งเย็น

พระที่นั่งเย็นเป็นพระตำหนักที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้สร้างขึ้นที่เกาะกลางทะเลชุบศร เพื่อทรงใช้เป็นที่พักผ่อนและต้อนรับแขกเมืองส่วนพระองค์ อยู่ห่างจากพระนารายณ์ราชนิเวศน์ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ ๕ กิโลเมตร มีหลักฐานที่บันทึกเหตุการณ์สำคัญที่ถือได้ว่า เป็นจุดกำเนิดการศึกษาดาราศาสตร์สมัยใหม่ครั้งแรกในกรุงสยาม ณ พระที่นั่งเย็น ๒ ครั้ง ดังนี้คือ

ครั้งที่ ๑ เมื่อคืนวันที่ ๑๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๒๒๘ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้คณะบาทหลวงเจซูอิต ชาวฝรั่งเศส จำนวน ๖ คน เข้าเฝ้าเป็นการภายในส่วนพระองค์ เพื่อตั้งกล้องโทรทรรศน์ถวายให้ทอดพระเนตรการเกิดจันทรุปราคา คณะบาทหลวงได้เตรียมกล้องโทรทรรศน์ยาว ๕ ฟุต ไว้ให้ทอดพระเนตรที่ช่องพระบัญชรที่เปิดออกสู่ลานพระระเบียงที่พระบาทหลวงนั่งกันอยู่ เวลาประมาณ ๐๓.๐๐ น. คณะบาทหลวงจึงได้กราบบังคมทูลอัญเชิญสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จออกทรงกล้องทอดพระเนตรจันทรุปราคาและทรงมีพระราช

ปฏิสันถารโดยใกล้ชิดกับคณะบาทหลวงถึงหลักวิชาการทางดาราศาสตร์ ทัศนศาสตร์ และภูมิศาสตร์ จากนั้นจึงได้ทรงพระราชทานเสื้อคลุมแพรแก่พระบาทหลวงทุกรูปและโปรดเกล้า ฯ พระราชทานไม้กางเขนทองคำแก่บาทหลวงองค์สำคัญเป็นพิเศษอีกด้วย

ครั้งที่ ๒ ในเวลาเช้าของวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๒๓๑ สมเด็จพระนารายณ์มหาราชพร้อมกับคณะบาทหลวงเจซูอิตและขุนนางฝ่ายไทย ได้สังเกตปรากฏการณ์ดาราศาสตร์สุริยุปราคา ณ พระที่นั่งเย็น โดยที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงกล้องดูดาวอยู่ที่พระแกล ภาพเหตุการณ์ของวันดังกล่าว จิตรกรชาวฝรั่งเศสได้วาดเป็นภาพสีน้ำไว้ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติฝรั่งเศส ในภาพจะเห็นคณะบาทหลวงฝรั่งเศสได้ใช้เทคนิครับภาพจากดวงอาทิตย์มาปรากฏบนฉากสีขาวนอกกล้อง เพื่อให้สังเกตดวงอาทิตย์ได้โดยไม่เป็นอันตรายแก่สายตา

๒. วัดสันเปาโล

วัดสันเปาโล เป็นวัดในคริสตศาสนา สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้พระราชทานที่ดินให้บาทหลวงฝรั่งเศสสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่ทำพิธีทางศาสนา พร้อมกับใช้เป็นที่พักและที่สำคัญคือมีอาคารหอดูดาว ซึ่งใช้เป็นหอสังเกตการณ์ดาราศาสตร์แห่งแรกในกรุงสยาม วัดสันเปาโลสร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ.๒๒๒๘ - ๒๒๓๐ บาทหลวง เดอ ฟองเตอเนย์ เขียนถึงบาทหลวง แวร์ซุส ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๒๓๐ กล่าวถึงอาคารหอดูดาวนี้ว่า "...อนึ่งอาคารหลังนี้ มีความงดงามมากทางด้านสถาปัตยกรรม และชั้นบนของหอดูดาวก็สร้างเสร็จแล้ว..." และอ้างถึงหนังสือรับรองสิทธิประทับตราพระราชลัญจกร สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระราชทานตัวเรือนพักกับหอดูดาว บนพื้นที่อันงดงามและเลกวัดจำนวน ๑๐๐ คน

ในแผนที่เมืองลพบุรี ซึ่งทำขึ้นโดย วิศวกร เดอ ลามาร์ ชาวฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ.๒๒๓๐ นั้น เดอ ลามาร์ ได้บรรยายสถานที่นี้ไว้ตรงมุมแผนที่ว่า "...วัดคณะเจซูอิต มีหอคอยแปดเหลี่ยมตั้งอยู่ตรงกึ่งกลางด้านหน้าของที่พัก สำหรับใช้เป็นที่สังเกตปรากฏการณ์ดาราศาสตร์ และวิชาคำนวณ..."

๓. วัดเสาธงทอง

วัดเสาธงทอง ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี เป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับดาราศาสตร์ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช บันทึกของบาทหลวง ตาชารด์ เมื่อคราวเดินทางมายังกรุงสยาม ครั้งที่ ๒ ได้ระบุว่า เมื่อเดินทางมาถึงลพบุรี ทางการได้จัดให้พักที่บ้านพักของทูตเปอร์เซีย ซึ่งอยู่ตรงกันข้ามกับบ้านของเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ "...เขานำเราไปยังเรือนพักของพวกเรา และสั่งให้อำนวยความสะดวกให้ทุกอย่างตามแต่เราจะต้องการ เรือนหลังนี้มีหอนั่งอันงดงาม และด้านหนึ่งของอุทธยานนั้นเป็นอาคารสำหรับประกอบอาหาร อีกด้านหนึ่งเป็นอาคารที่เราอาจแบ่งออกได้เป็นหลายห้อง ห้องหนึ่งเราใช้ทำเป็นโรงสวด อีกห้องหนึ่งเป็นหอดูดาว..."

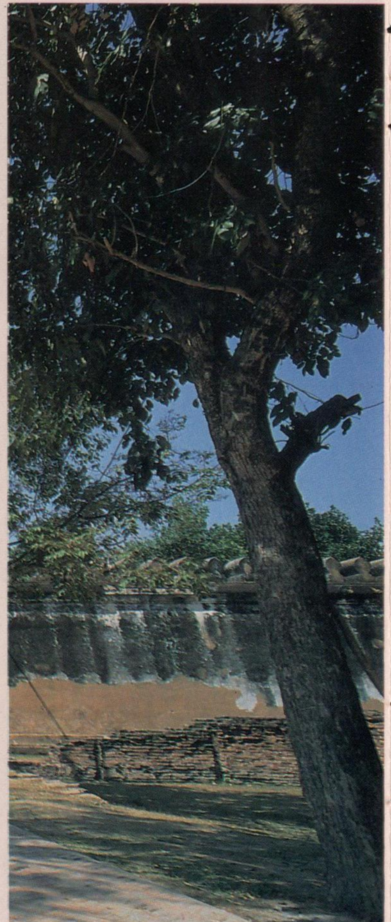
บ้านพักของทูตเปอร์เซียในอดีตนั้น ก็คือ ตึกโคโรซาน และตึกปิจู ซึ่งอยู่ในบริเวณวัดเสาธงทอง ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับพระราชวังด้านทิศเหนือ

กำหนดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

วัน/เวลา	กิจกรรม	สถานที่
๑๖ ก.พ.		
๐๗.๐๐ น.	พิธีตักบาตร	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๐๗.๓๐ น.	พิธีสงฆ์และพิธีบวงสรวง สมเด็จพระนารายณ์มหาราช	พระที่นั่งดุสิตสวรรค์ธัญมหาปราสาท
๐๙.๐๐ น.	นิทรรศการขนมชาววัง ประกวดขนมไทย นิทรรศการผลิตภัณฑ์พื้นเมือง นิทรรศการวิถีชีวิตไทย และ การละเล่นของเด็กไทย การแสดงพันธุ์ไม้งาม "สุทธาสวรรย์เพริศแพร้วอุทธยาน" ประกวดพืชผลและผลิตภัณฑ์จังหวัด นิทรรศการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๑๕.๐๐ น.	ขบวนแห่วัฒนธรรม จากศูนย์สงครามพิเศษ-ถนนพระนารายณ์-พระปรางค์สามยอด-ถนนหน้าพระกาฬ-พระนารายณ์ราชนิเวศน์	
๑๖.๓๐ น.	พิธีเปิดงานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๑๘.๐๐ น.	การแสดงบนเวทีกลาง	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๑๙.๐๐ น.	งานราตรีวังนารายณ์ การแสดงแสงเสียงชุดละโว้ธานี ศรีปุระนครอลังการ รอบที่ ๑	พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
๒๑.๐๐ น.	การแสดงแสงและเสียง รอบที่ ๒	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

วัน/เวลา	กิจกรรม	สถานที่
๑๗ - ๑๙ ก.พ.		
๐๙.๐๐ น.	นิทรรศการกลางวัน นิทรรศการขนมชาววัง ประกวดขนมไทย นิทรรศการผลิตภัณฑ์-ผลไม้พื้นเมือง นิทรรศการวิถีชีวิตไทยและการละเล่นเด็กไทย การแสดงพันธ์ไม้งาม"สุทธาสวรรย์เพริศแพร้วอุทยาน" นิทรรศการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ กีฬาพื้นบ้าน(ตะกร้อลอดบ่วง และหมากรุกคนเฉพาะ ๑๘ กุมภาพันธ์)	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๑๘.๐๐ น.	มหรสพกลางคืน	พระนารายณ์ราชนิเวศน์
๑๙.๐๐ น.	การแสดงบนเวทีกลาง งานราตรีวังนารายณ์ การแสดงแสงและเสียง รอบที่ ๑	 พระที่นั่งสุทธาสวรรย์ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
๒๑.๐๐ น.	การแสดงแสงและเสียง รอบที่ ๒	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

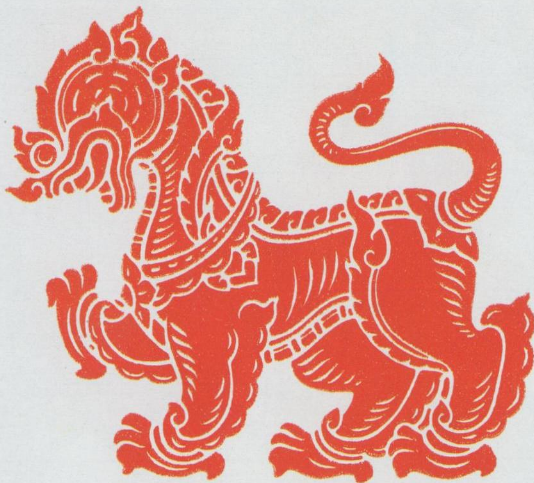
บัตรเข้างาน

บัตรทั่วไป ผู้ใหญ่ ๑๐ บาท เด็ก ๕ บาท
บัตรรับประทานอาหารงานราตรีวังนารายณ์
สำรับละ ๑,๒๐๐ บาท ๖ คน
บัตรชมการแสดงแสงและเสียง ราคา ๒๐๐บาทและ ๑๐๐บาท
บัตรชมการแสดงซ้อมใหญ่แสงและเสียง ราคา ๒๐ บาท

อภินันทนาการ

จาก

ชมรมผู้ค้าผลิตภัณฑ์ตราสิงห์

ภาคกลางตอนบน

อภินันทนาการจาก

คุณสมหวัง ถนอมแก้ว

อภินันทนาการจาก

คุณสุวิช เครือขอน

อภินันทนาการจาก

บริษัท

มินีแบอีเลคโทรนิคส์

(ประเทศไทย)

จำกัด

อภินันทนาการจาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

อิมหลี

อภินันทนาการจาก

ภัตตาคาร

มิ้งทอง

อภินันทนาการจาก

อาจารย์

ประสิทธิ์ งั่งสัมฤทธิ์

ขอขอบพระคุณท่านผู้มีอุปการคุณสนับสนุน (บริจาค 3,000 บาท)

งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ฯ ปี 2538

ร้านอำนวยชัย

(โทร. 411266) เลขที่ 166-168 ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี
จำหน่าย : ปุ๋ยเคมี,สารเคมี,วัสดุการเกษตร

ร้านป.อำนวยชัย

(โทร. 413103) เลขที่ 116-148 ตำบลท่าหิน อำเภอเมืองลพบุรี
จำหน่าย : ปุ๋ยเคมี,สารเคมี,วัสดุการเกษตร

ร้านสมเกียรติฟามาซี

(โทร. 499059 หรือ 499221)
เลขที่ 13 หมู่ 2 ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี
จำหน่าย : ปุ๋ยเคมี,สารเคมี,วัสดุการเกษตร

ร้านพิชัยอาภรณ์

(โทร.499065) เลขที่ 15 หมู่ 2 ตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี
จำหน่าย : ปุ๋ยเคมี,สารเคมี,วัสดุการเกษตร

ร้านอุทัยรัตน์

(โทร. 01-9476747 หรือ 420577,618272)
เลขที่ 165 หมู่ 5 ตำบลพรหมมาสตร์ อำเภอเมืองลพบุรี
จำหน่าย : จำหน่ายอิฐมอญ,ซีแพค,หินทราย,ข้าวสาร,รำปลาย,ข้าวเปลือก

ร้านลูกชิ้นหมู 5 ดาว (นครปฐม)

ถนนสุรศักดิ์ อำเภอเมืองลพบุรี ใกล้ 3 แยกโรงเรียนวินิจศึกษา
บริการก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นหมู-หมูเด้ง,ข้าวมันไก่ตอน,ขนมจีบ-ซาลาเปา,หมูสะเต๊ะ

บ้านพนาสันต์

(โทร. 01-4034617 หรือ 411990,420438) โดยพนาสันต์ เดชประสิทธิ์
"พนาสันต์...บทสรุปที่ลงตัว สำหรับการอยู่อาศัยที่สุขสบาย"

อ่างซับเหล็กรีสอร์ท

(โทร. 01-3340031)

เลขที่ 199 หมู่ 6 ตำบลนิคมสร้างตนเอง อำเภอเมืองลพบุรี

ที่พักผ่อนตากอากาศ บรรยากาศธรรมชาติ ดอกไม้สวยหลากสีที่ท่านสัมผัสได้

ยุพดีซัพพลาย

(โทร.412975,422853) เลขที่ 92/9 หมู่ 3 ตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี

จำหน่าย : ไม้แปรรูป วงกบ ประตู หน้าต่าง ไม้อัดและวัสดุก่อสร้างทุกชนิด

บริษัทโฮเต็ล เอเซีย ลพบุรี จำกัด

(โทร.411892,411555) เลขที่ 1-7-8 ถนนสุรศักดิ์ ลพบุรี

ตรงข้ามวังนารายณ์ราชนิเวศน์

มีห้องแอร์,ห้องพัดลมและลิฟท์ขึ้นลง พร้อมที่จอดรถข้างทาง

บริษัท ลพบุรีไทเปโฮเต็ล จำกัด

(โทร.411661,411524) เลขที่ 24/6-7 ถนนสุรสงคราม อำเภอเมืองลพบุรี

โดยคุณสัมฤทธิ์ เผ่าพงษ์ทอง กรรมการผู้จัดการ

บริษัท ผลไพบูลย์ลพบุรี จำกัด

(โทร.411963,412530) เลขที่ 43 ถนนนเรศวร อำเภอเมืองลพบุรี

จำหน่าย : ไม้แปรรูป,วัสดุก่อสร้าง,ปูนซีเมนต์ดอกบัว สี T.O.A.

หจก. โรงเลื่อยจักรลพบุรี

จำหน่าย : ไม้แปรรูป, วงกบ, ประตู, หน้าต่าง, ปูนตราTPI,

กระเบื้องมุงหลังคา, อุปกรณ์ก่อสร้างทุกชนิดในราคาย่อมเยา

บริษัท ลพบุรีพรชัยค้าไม้ (1992) จำกัด

(โทร. 412370,01-9232548) เลขที่ 9 หมู่ 3 ถนนพหลโยธิน

ท่าศาลา อำเภอเมืองลพบุรี

จำหน่าย : ไม้แปรรูป,อิฐ,หิน,ปูน,ทรายและวัสดุก่อสร้างทุกชนิดราคาย่อมเยา

ร้านคูณกิจค้าไม้

(โทร.412334) เลขที่ 148 หมู่ 2 สามแยกนิคม ตำบลกกโก อำเภอเมืองลพบุรี

จำหน่าย : ไม้แปรรูปและวัสดุก่อสร้างทุกชนิด

บริษัท เจ้าพระยาหินอ่อน-แกรนิต จำกัด

บริษัท ไทยอุตสาหกิจเกษตร จำกัด

ตำบลศิลาทิพย์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

โรงแรมเอเชียนอินน์

อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี

โดย : นพ.วิชัย เทียนถาวร

ร้านท่าโขลงเซ็นเตอร์

(โทร.489017-8)

เลขที่ 300 หมู่ 9 ตำบลเขาสมอคอน อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี

จำหน่าย : สินค้าอุปโภค บริโภคและเบ็ดเตล็ด

สหกรณ์การเกษตรท่าโขลง จำกัด

และ สหกรณ์การเกษตรท่าวุ้ง จำกัด

นายบุญมา คะหงวน

เลขที่ 82 หมู่ 2 ตำบลหัวสำโรง อำเภอท่าวุ้ง จ.ลพบุรี

บริษัท กุสิกพานิชพืชไร่ จำกัด

(โทร. 01-3350085,9472410)

เลขที่ 197 หมู่ 2 ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

รับซื้อพืชไร่ทุกชนิด และเป็นผู้แทนจำหน่ายรถยนต์นิสสัน

สวนอาหารครัวท่าหลวง

(โทร.497121) ริมถนนสายชัยบาดาล-ด่านขุนทด

อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

อิ่มอร่อยกับอาหารรสเด็ด บรรยากาศร่มรื่น

บริษัท อายิโนะโมะโต๊ะ (ประเทศไทย) จำกัด

(โทร. 4634669)

อามิ-อามิ อาหารพืชบำรุงดิน

โรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาล ที.เอ็น จำกัด

เลขที่ 11 หมู่ 2 บ้านแก่งหิน ตำบลแก่งผักกูด อำเภอท่าหลวง จังวัดลพบุรี

ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยธาดา

(โทร. 411805-6,412234,411733)

เลขที่ 227/21-26 ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี

โดย : คุณวานิช พฤฒิธาดา (ผู้จัดการ)

นายเชาวน์ นามรัตนกาญจน์

สมาชิกสภาจังหวัดลพบุรี เขต 2 อำเภอโคกสำโรง ลพบุรี

นายวิรัตน์ ร่มจำปา

สมาชิกสภาจังหวัดลพบุรี เขต 2 อำเภอโคกสำโรง ลพบุรี

โชคชัย บุญทา รับเหมาก่อสร้าง

เลขที่ 28 หมู่ 4 ตำบลมุจลินทร์ อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี

หจก.ทรัพย์เพิ่มพูนชัย เซอร์วิส (ปั๊มน้ำมันบางจาก)

(โทร.497064) ถนนสายชัยบาดาล-ด่านขุนทด อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

โดย : นางรัตนา จิระประสิทธิ์ (ผู้จัดการ)

ชมรมผู้ค้าสุกรและเนื้อ

ตลาดสุขาภิบาลบ้านท่าหลวง จังหวัดลพบุรี

รุ่งเรืองโรงโม่

(โทร.034-321107) เลขที่ 2/1 หมู่ 11 ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

โดย : คุณปรีเกษม เอี่ยมสุขมงคล

หจก.ท่าวุ้งโพธิ์แก้ว

เลขที่ 84 หมู่ 4 ตำบลโพธิ์ตลาดแก้ว อำเภอท่าวุ้ง ลพบุรี

โดย : นายเหลี่ยม เดือนแจ้ง (ผู้จัดการ)

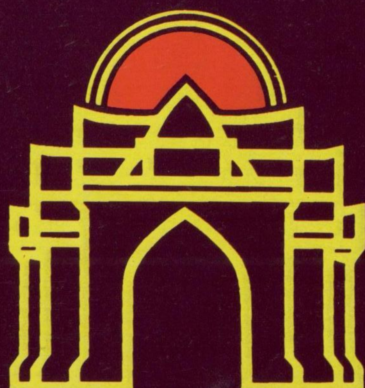

รายนามผู้สนับสนุนฝ่ายประชาสัมพันธ์

งานแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ประจำปี 2538

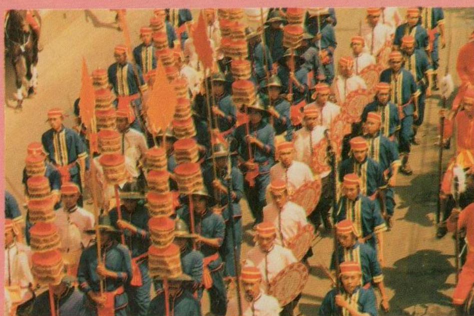
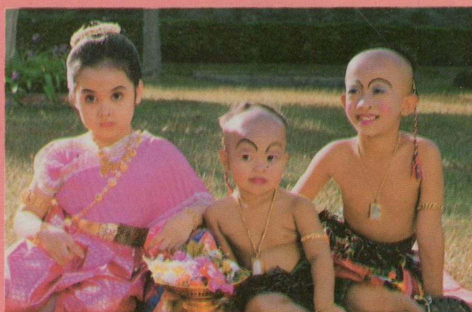
1. โรงพยาบาลเบญจรมย์
2. บริษัท มหพันธไฟเบอร์ ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน)
3. ห้างหุ้นส่วน จำกัด เฮงเจริญการยาง สระแก้ว
4. ร้านป๊อบซัน จำหน่ายชุดกีฬา
5. ณัฐธิดาฟาร์ม จำหน่ายวุ้นน้ำมะพร้าว
6. บริษัท บางกอกเฟอร์นิเจอร์ ลพบุรี
7. ร้านชาญพานิช
8. ร้านดารณีไหมไทย
9. ร้านเสริมสวยดาวรุ่ง
10. บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ลพบุรี จำกัด
11. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาลพบุรี (มหาชน)
12. ธนาคารทหารไทย จำกัด สาขาสระแก้ว-ลพบุรี (มหาชน)
13. ธนาคารทหารไทย จำกัด ลพบุรี (มหาชน)
14. บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด
15. หจก.ยุวกรศุภภัณฑ์
16. บริษัท วรทัศน์วิระยะ จำกัด
17. บริษัท สกายลิงค์ จำกัด
18. บริษัท สหฟาร์ม จำกัด
19. โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ อยุธยา
20. บริษัท นารายณ์สากลประกันภัย จำกัด สาขาลพบุรี
21. บริษัท ป้อมโชค จำกัด สาขาลพบุรี
22. บริษัท ไทยสกายทีวี จำกัด สาขาลพบุรี
23. บริษัท ซุปเปอร์สตาร์ เซคคิวริตี้การ์ด จำกัด
24. บริษัท โฟนลิงค์ (ประเทศไทย) จำกัด สาขาลพบุรี
25. หจก.ทวีมอเตอร์
26. บริษัท เอเอ แอรอน (ประเทศไทย) จำกัด
27. ไพโรจน์โฟโต้เอ็กซ์เพรส
28. ร้านสุรฤกษ์

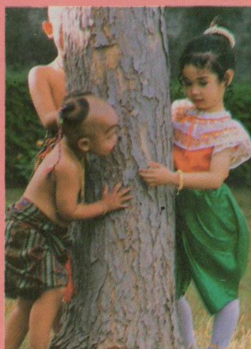

แล้วอย่าลืมปีหน้า แต่งตัวแบบไทย
มาเที่ยวลพบุรีอีกนะ

รัก
คนลพบุรี.

วัฒนธรรมของชาติมีคุณค่า
ควรช่วยกันอนุรักษ์สืบทอด